

Tanja Stupar Trifunović

UBISTVO

Kada su me priveli, rekao sam im istinu, nisam ga ubio, ali drago mi je što je mrtav. Bio sam im sumnjiv. Trojica su me ispitivala, prvo dvojica pa kasnije jedan sam. Taj je bio najuporniji da sve lijepo priznam, ponovio sam mu da sam sve priznao odmah na početku – da ga nisam ubio, ali bih volio da jesam. To kao da bi njega dodatno nahajcalo, krenuo bi opet ono svoje jedno te isto sa novim žarom. Kako znaju da smo bili u lošim odnosima, kako imam motiv, dobro, nisam jedini. Gurnuo mi je pod nos fotografije, zagledao sam se, neko ga je baš majstorski udesio. Nakon četiri sata razgovora u kojem sam po ko zna koji put ispričao kako sam proveo taj dan kada je njega neko zaklao na makadamskom putu sto metara od glavne ceste, rekao sam iznervirano ili me zatvarajte ili puštajte. Umorio sam se od svega.

Istina je, bio sam blizu kada se to desilo, morao sam biti blizu jer sam živio svega kilometar odatle, i da, prošao sam to jutro kolima cestom, ali nisam bio sam i nisam imao vremena nikog ubijati čak iako mi je bilo usput. Sa mnogom su bili žena i komšija Nidžo, on je morao do pošte u centru sela, a mi smo žurili po piće i hljeb u seosku prodavnicu jer je sinu bio osamnaesti rođendan i po podne je dolazila porodica i njegovo društvo da proslavimo. Kod kuće me je čekalo jagnje nabijeno na ražanj. Trebalo je da ga ispečem. To je sve uzimalo vrijeme. Kasnije sam već bio pripit. Ruke mi se tresu godinama, imam reumu, nemam snage u njima za precizne rezove, a on je udešen vješto. Ni jagnje ja nisam klao, zvao sam komšiju Peru da ga zakolje i odere. Pitao sam ih jesu li i njima strašne jagnjeće oči kada se onako izbeče, stalno su motrile na mene dok sam okretao ražanj. Puno je smrti u tom pogledu.

Bio je to treći put da sam privođen i prvi put da me nisu tukli, možda im je bilo žao jer, iako mi je bilo pedeset godina, izgledao sam kao starac. Prvi put su me priveli u mladosti, bio sam jedva punoljetan, tad su me dobro nabubali. Išao sam na utakmicu, pravili smo neka sranja po gradu, i mi i oni drugi, ali mi smo im se manje sviđali pa smo dobili više batina od policije. Drugi put je bilo nešto politički. Glupost neka. Lanuo sam nešto protiv jednog glavešine, a tad se to nije smjelo. Bio sam pet mjeseci zatvoren, zbog dvije riječi. Neću da ih govorim, prisjele su mi. E taj što je sad ubijen, on me je ispitivao i tukao satima, glavešina mu je bio blizak rođak, a ja sam bio sin žene koja se nije htjela udati za njega nego za *ništariju* od mog oca. Ne znam kako se nije umarao, kao da je đavo ušao u njega i davao mu snagu, bio sam rušilac i podrivač sistema o kojem nisam imao pojma. Još jedan je bio s njim, taj je isto otud, iz sela kraj našeg, on bi tu i tamo udario, ali puno slabije, kada bi ovaj stao da zapali cigaru. Propišao sam krv kako mi je i obećao, a ja sam njemu obećao da ću ga odrobijati. To me je koštalo dodatnih batina, ali nisam zaboravio na obećanje.

Čekao sam ga. Šunjao sam se kao životinja oko njega godinama. Bili smo rodом iz istog kraja. Zna on koliko tamo ima gudure u kojoj se može lako nestati. Pazio se. Nije nikad išao sam, nije često svraćao u selo. Kako je stario, postajao je sve nervozniji. Nisam ga samo ja pratio. Mnogo je zvijeri išlo za njegovim tragom. Njušili smo ga i on je nas. Kako su godine odmicalе, u nama je bilo sve manje straha, a sve više bijesa. U njemu je

rastao strah, a bijes je ispraznio udarajući po ljudskim tijelima kao po mješinama. Jednom mi je bio sasvim blizu, čekao sam ga u mraku i da mu tad nije naišao sin, ubio bih ga.

Utom je izbio rat i, po nesreći, bili smo na istoj strani, u istim uniformama. Činilo mi se nečasnim da ga tad ubijem. Odlučio sam da sačekam da rat prođe, ako ostanemo živi – biće moj. Sve sam isplanirao, uradiću to čim rat stane, u onom rovitom vremenu još krhkog mira i bezakonja koje ostane kao sjenka svakog rata. Sve se lijepo namjestilo. On se nakon rata penzionisao i vratio u selo, žena ga je ostavila, djeca ga nisu posjećivala, u selu ga nisu voljeli jer niko ne voli bivšeg policajca batinaša, tako da nije imao društvo. Svakog jutra je šetao sam u isto vrijeme cestom, pa makadamom uz borovu šumu. Igllice sa borića su se prosule po bijelom putu, to sam upamtio sa fotografije, te iglice u njegovoj usirenoj krvi i bijele patike na nogama i plavu trenerku i vrh ćelave glave, a kačket je odletio malo dalje.

Primijetio sam da se malo opustio prilikom naših susreta u selu. I u ratu smo se često sretali, klimnuli bismo glavom i svako bi otišao svojim putem. Ponekad smo mijenjali jedan drugog na straži, to je bilo idealno mjesto da ga upucam, a pošto nisam, pomislio je da sam mu oprostio, da nas je rat pomirio. Nije znao da je to bilo samo malo duže primirje. Kao i svaki drugi rat, i ovaj naš je podrazumijevao primirja i još krvavije nastavke. Spremao sam se za nastavak. Dani su odmicali, razrađivao sam plan, sve se činilo lakim i jednostavnim. Prići i pucati, završiti tu stvar, poslije samo otići. Postojao je samo jedan problem, ja sam bio otac troje male djece i uhvatio sam sebe kako sve odlažem zbog njih. Šta ako me uhapsu, vrijeme je bilo teško. Žena i ja smo i zajedno jedva izdržavali, ona je bila sa djecom i tokom sezone pospremala kuće vikendašima, a ja sam poslom često odlazio iz sela. Radio sam u obližnjem gradu i po drugim mjestima u okolini. Ljudi su se poslije rata vraćali i popravljali razrušene kuće, bio sam priučeni majstor. Dok sam se pentrao po skelama, zamišljao sam često taj dan kada ću mu vratiti za bol u kostima i ono njegovo iskeženo lice dok ponavlja *ništarija od ništarije*. Poniženje je bilo ono što mu nisam mogao oprostiti dok sam ležao sklupčan na podu prostorije u kojoj me je udarao i dok isto tako ležim sklupčan u svom krevetu godinama poslije. Po cijelom tijelu me je peklom poniženje, plazilo je po meni kao vrelina po bijeloj, usoljenoj jagnjećoj koži.

Tog jutra kada je najmlađi sin napunio osamnaest godina, tijelom mi je prošla prijatna drhtavica. Došlo je vrijeme. Bojao sam se sve ove godine, dok sam čekao i odlagao njegovu smrt, da se ne razboli, da naprasno ne umre pa da mu ne stignem presuditi i napatiti sve one batine od kojih se nikad nisam oporavio. Čini mi se da sam ga hranio sobom. On je bio sve vitalniji, ja sam se sušio i stario. Zubi su mi počeli ispadati, kosa se prorijedila, oči upale, pogrbio sam se i nisam više ličio na onog prijašnjeg visokog i jakog čovjeka koji se volio potući po kafanama i seoskim feštama. Sva moja preostala snaga uvijala se kao zmija oko predstojećeg događaja – sačekati ga ujutro u šumi kada bude išao da šeta i ubiti ga. Pobjeći kroz šumu kući. U šumi ima jedan procijep među stijenama, uzak i dubok, kada baciš kamen ne čuješ gdje padne, tu ću baciti pištolj. Pištolj sam nabavio u ratu, čuvam ga godinama. U šumi ujutru nema nikog. Osjećao sam prijatan miris borića u nosu i lakoću koraka koji gaze po tepihu od borovih iglica, sve je svečano i tiho, osim ptica. One se dozivaju kroz šumu i ja dozivam u glavi sve godine bijesa koje ću sasuti u njegovo tijelo i osjetiću olakšanje. Čovjek sam koji drži do obećanja. To znaju moja djeca,

porodica i prijatelji. Toliko puta sam sve zamislio da je bilo živo i opipljivo, mogao sam osjetiti miris borovine i čuti njegove korake kako se približavaju i srce kako mi udara. Prije nego što bih pripucao, sačekao bih onaj trenutak da me ugleda i da mu se u očima nastani strava zaklanog jagnjeta.

Došao sam kući rasterećen i prazan. U meni nije bilo ničeg, osim onih slika njegovog prerezanog vrata kao da je i moj život sav iscurio tuda i zgrudvao se skupa sa bockavim iglicama. Pustili su me. Rekli su da će me možda opet pozvati ako bude potrebe, ali nisu.